

O TOME KAKO SAM BEZ PLANINARSKE OPREME KRENULA NA MORE

Iznenada i neočekivano odlučila sam produženi vikend provesti na moru. Jedina mi je želja bila da se danju što više ljudjim u moru i izležavam u hladovini, a večerima slušam šum valova i gledam Mjesec i zvijezde. Preventivno sam svu planinarsku opremu izvadila iz prtljažnika automobila. Sigurno neću planinariti pa nema potrebe da je vozim sa sobom. ... Hm, osim cipela koje će dobro poslužiti u slučaju kiše. ... I naprtnjače, koja će dobro poslužiti za nošenje opreme za plažu. ... I dnevnika GPP-a, koji mi sigurno neće trebati, ali nije težak u naprtnjači.

Dvije kolone automobila domaćih i stranih registracija gmizale su autocestom od Zagreba prema moru. Činilo se da se uopće ne vozimo autocestom. Tako se može voziti i po staroj cesti i to još besplatno. Izlaz Bosiljevo i već me okružuje prepoznatljiv goranski ambijent, a moje se srce ispuni radošću. Zašto moram žuriti na more? Uostalom, moram se malo odmoriti od vožnje i prošetati da udahnem svježi zrak i razbistrim glavu za daljnju vožnju.

zapušten Frankopanov dvorac kojemu je grof Oršić pregradnjom 1803. godine dao barokni izgled. Frankopanska kula se spominje već u 16. stoljeću, ali nije poznato kad je izgrađena niti kakav je oblik imala. Na ulazu u kompleks Frankopanovog dvorca počinje Goranski planinarski put. Put prolazi pored dvorca i crkvice, ulazi u perivoj i nastavlja se obronkom brda Ravan do Lukovdola.

uređen amfiteatar u kojem se na prvi dan proljeća održavaju pjesnički susreti "Goranovo proljeće". Spomenik pored groba s pronađenim pjesnikovim posmrtnim ostacima djelo je Vojina Bakića.

Za šetnju između prvih dviju kontrolnih točaka prve dionice Goranskog planinarskog puta dovoljno je nešto više od jednog sata hodanja (1^{15} h). Sad mogu nastaviti put prema moru!

Severin na Kupi

staro je odmorište putnika i prijevoznika razne robe iz Zagreba do Rijeke na staroj Lujziji. Nad rijekom Kupom nalazi se

Lukovdol

je poznat kao rodno mjesto pjesnika Ivana Gorana Kovačića (1913.-1943.). U njegovoj se rodnoj kući nalazi memorijalni muzej, a u blizini je

O ZMIJI-GLUMICI I JOŠ PONEĆEMU

Zašto sam i kako došla u Rudine ispričat će kasnije. Sad je važno da pod jasnim, modrim nebom šećem Poučnom stazom Biserujka – Slivanjska. Cijelim bićem upijam boju krčkog kamena, mirise mediteranskog bilja i zrikanje zrikavaca.

Otok Krk je jedan od najsunčanijih dijelova Europe s 2500 sunčanih sati u godini. Raznolikost reljefa i povoljni klimatski uvjeti pridonijeli su razvitu približno 1400 različitih biljnih vrsta. U središnjem i zapadnom dijelu otoka prevladavaju šume i uzgojene kulture mediteranskog voća i povrća, vinograda i maslinika. Sjeverni i južni dio otoka čine kamenjar i pašnjaci. Posebnost krčkog krajolika su terasasti suhozidi i pastirski mrgari sačuvani na krševitim zaravnima iznad bašćanske doline. Upravo su suhozidi, što se protežu odmah pored uske ceste pune zavoja i zbog kojih stranci navikli na široke, ravne autoceste muku muče, izazvali nesvakidašnji događaj.

Pazeći na zavoje omeđene suhozidima i nesigurne strance umalo sam pregazila zmiju koja je željela prijeći cestu. S grčem u želucu sam pogledala u retrovizor i vidjela da se zmija miče. Osmijeh mi je obasjao lice. Moj manevr je uspio, ali hoće li i drugi vozači riskirati sudar sa suhozidom da bi zaobišli zmiju? Morala sam nešto učiniti. Gurnula sam je s ceste, ali ona je uporno htjela prijeći na drugu stranu.

- Zmija, miči se s ceste! – rekla sam joj, iako me ona nije mogla čuti – Očeš da te neko zgazi?!

Činilo se da se primirila pa sam mogla otici svojim putom. A onda sam djelićem oka spazila njezinu kretnju. Okrenula se na leđa i pokazala bijeli trbuh. Potrčala sam natrag, a ona je već bila na trbuhu. Kad je shvatila da sam se vratila, brzo se opet okrenula na leđa. Tek tada sam shvatila što radi. Ja sam za nju predstavljala opasnost pa je glumila da je mrtva. Vidjela sam to u jednom dokumentarcu Davida Attenborougha. Možda je to bio dokumentarac iz serije "Živi planet" ili "Život na Zemlji", ne sjećam se više. Sjećam se da me je ta gluma oduševila. David je zmiju gurao sa štapom, ali ona je ostala nepomična. Rekao je da za glumu zasluzuje Oscara. Nisam znala da su i naše zmije izvrsne glumice, a sad sam to gledala svojim očima. Budući da sam mirno stajala i smijala se, ona je pomislila da je opasnost prestala i okrenula se na trbuh, a kad je shvatila da sam tu, brzo se opet pretvorila u mrtvaca.

Evo i nekoliko riječi o mojoj glumici. **Bjelica** ili Eskulapova zmija sa svojih 180 cm među najvećim je zmijama porodice guževa. Za čovjeka je neotrovna. Plijen ubija davljenjem. Kad je ulovljena, postaje agresivna i grize. Rasprostranjena je po cijeloj Hrvatskoj do najviših nadmorskih visina. Osim što je izvrsna glumica, izvrsna je i penjačica po drveću. Bjelica se pojavljuje kao medicinski simbol - Asklepijev štap. Poput svih zmija u Hrvatskoj veoma je ugrožena i posebno zaštićena. Nisam još otkrila tko ih štiti i na koji način.

Živa i "mrtva" bjelica

U ovom dijelu otoka oduševio me je još jedan prizor. Ja ga nazivam "**Cvrčak na stričku**", ali ne znam je li kukac zaista cvrčak. Oblikom tijela je sličan cvrčku, ali cvrčka ovakvih boja nisam pronašla na 40 otvorenih internetskih stranica o insektima u Hrvatskoj. Tko ga prepoznaće?

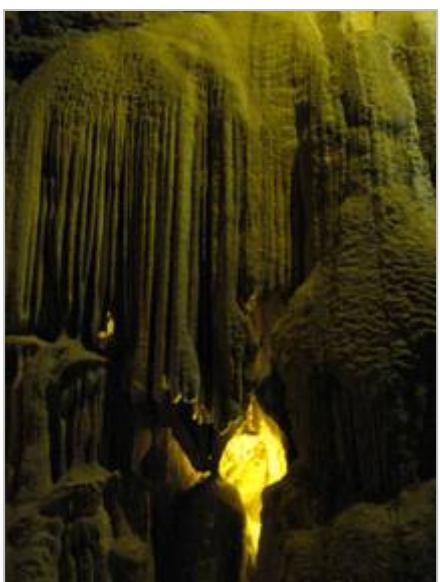

O PUTU U SREDIŠTE ZEMLJE

Konačno, evo kako sam završila u Rudinama. Budući da su me do 10 sati "izbacili" iz hotelskog bungalova i "oduzeli" mi parkirnu kartu, odlučila sam im se "osvetiti" i napustila sam Njivice. Na putokazu uz cestu je pisalo "Biserujka" i skrenula sam u tom smjeru. Kad sam se našla na cestici širokoj taman za jedan automobil, nasmijala sam se i čula prijatelja Francija kako mi govori: "Opet lunjaš okolo! Ne možeš stajat doma!" Ali pronašla sam i Rudine i Biserujku, odnosno Biserújku.

Postojanje **špilje Biserujke** poznato je kod Rudina ili iznad Slivanske uvale više od sto godina kada joj je ulaz imao oblik jame. Sam naziv Biserujka, poput bisera, ukazuje na njezine nepoznate tajne i ljepotu kalcitnih ukrasa. Brojni stalaktiti, stalagmiti i stalagmati čine neprocjenjivo bogatstvo ove podzemne galerije. Svojom dužinom od oko 110 metara i veličinom podzemnog prostora špiljska unutrašnjost oduševljava ljepotom i zanimljivošću oblika. Pažljivo oko tako će zamijetiti Madonu s djetetom, sovu i mnogo tko zna kakvih još kipova. Temperatura u špilji je tijekom cijele godine od 10°C do 13°C , a povremeno procjeđivanje, kapanje sa stropa ili vlaženje u podzemlju je samo iza kišnih razdoblja. Uz špilju je vezana priča o tome da je u njoj skriveno blago nekog krijumčara.

Špilja Lokvarka je vjerojatno špilja u kojoj su bili svi planinari osim mene. Zato je odlučih posjetiti i ja. Niti to što me je vodičica Anastazija poslala po čvrste cipele, niti to da obilazak špilje traje jedan sat, niti to da joj se ulaz nalazi na 780 metara, a najniža do sada poznata dubina je -277 metara, niti to da ćemo se spustiti četiri galerije u dubinu, niti to da u petu i šestu galeriju mogu silaziti samo iskusni speleolozi i da je najniža etaža hidrološki aktivna, niti to da će povratak biti teži od silaska jer ćemo morati svladati 350 stuba, niti to da je u špilji temperatura oko 8°C nije na mene ostavilo nikakav dojam i nisam znala što bih očekivala.

Ulaz u špilju se nalazi na padini šumovitog brijega Kamenitog vrha. Slučajno ju je otkrio Jakov Bolf 1911. godine prilikom vađenja kamena u malom kamenolomu. Zbog izuzetne ljepote, raznolikosti i bogatstava špiljskih ukrasa 1961. godine je proglašena geomorfološkim spomenikom prirode. Stanište je raznolike špiljske flore i faune. Obiluje rasjedima, pukotinama i drugim neobičnostima. Raznoliki oblici kalcitnih ukrasa od kojih su najdojmljiviji saljevi i visoki stupovi ostavili su na mene dubok dojam, ali i na druge posjetitelje. Jedan posjetitelj je rekao da je Dante vjerojatno pisao o ovoj špilji. Ostalo je nejasno je li mislio na "Pakao" ili na "Božanstvenu komediju". Ja bih rekla da je špilja Lokvarka božanstveni put u središte Zemlje.